

[Arnfast]

heder for at skabe sammenhæng og mening i sin tilværelse.«

En centrum-demokrat ville nok have skrevet »skal være«, men der kan jo være spildt kaffe på manuskriptet. Til gengæld er der ingen tvivl i den næste spalte, hvor der tales om den kunstneriske frihed. Ministeren skriver, at undertiden udtrykker kunstneren sig i et sprog, som er uforståeligt for de fleste, og fortsætter:

»Men der er ingen vej udenom. Friheden er en forudsætning for den kunstneriske fornyelse, og erfaringerne viser også, at den er en betingelse for, at kunstnerne kan opfylde den blandt deres funktioner, som består i, at de er medvirkende til at bringe samfundsudviklingen videre og ændre gængse opfattelser og værdinormer.«

Se, det er jo et ridderslag til Rifbjerg, der stred så hårdt mod de unge pionerer. Men lad mig hæfte mig ved alsidigheden, som vi lægger megen vægt på.

Inden for journalistikken har vi et begreb, som kaldes gatekeepers. Vi har ikke rigtig fundet et dansk ord for det, som helt dækker, hvad det er, for det er mere end en dørvogter og mere end en redaktionssekretær. Det er den funktion, som afgør, hvor meget af den enorme nyhedsstrøm der skal komme videre til læserne eller lytterne, for der må jo foretages en udvælgelse. Det er en helt afgørende position, navnlig når man tilstræber alsidighed. Det er en magtposition og med deraf følgende muligheder for magtmisbrug eller magtfordrejning.

Når vi drøfter kultur og kulturformidling, er der jo også tale om en uendelig bred strøm af tilbud til den enkelte borger. Men også her sker der en vis sortering ved gatekeepers, for selv om ministeren i sin redegørelse er redebon for at åbne for alle muligheder, er økonomien jo skrøbelig. Det er derfor fantastisk vigtigt, hvem der regulerer, og hvordan der reguleres i strømmen af tilbud. Det er magtpositioner, og det er vist desværre for sent gået op for adskillige herhjemme, hvem der har besat disse magtpositioner siden 1968. Det er folk, som vil udøve denne magt, som de har agt. Vi, der er sendt herind af vidt forskellige vælgergrupper med det ansvar gennem regeringen at styre udviklingen, må sikre, at det bliver folk med en rimelig agt, agtværdige folk, der får tildelt magten. Folk, der ikke vil misbruge den.

162 Ft

Se, vi kan jo ikke tage ansvaret for, hvem der bliver minister for kulturelle anliggender, det er statsministerens afgørelse, og det er vel tvivlsomt, om han spørger ret mange i den socialdemokratiske gruppe. Vi kan glæde os over ministerens agtværdighed, og jeg vil i den forbindelse lige sige, at det har skuffet og harmet mig at se al den ballade, der var i sommer omkring ministerens hyldest i Skagen til en bestemt mand. Jeg var i aftes oppe på Louisiana, og jeg tør nok sige, at denne mand, der skabte dette, fortjente hyldest. Jeg synes, der kom megen smålighed frem i debatten ved den lejlighed.

Vi kan altså glæde os over det, hver gang ministeren udøver sine beføjelser til at udpege folk med skønsomhed og dermed styrker respekten for de kulturelle institutioner og fremmer forståelsen af deres virke. Ministeren ved jo, med hvilken interesse vi følger virksomheden i Danmarks radio, monopollet, hvor der dagligt udøves en aktiv kulturpolitik. Det er, netop fordi der er tale om et dagligt forbrug, et af de steder, hvor der er et enormt behov for »frisind, alsidighed og afstandtagen fra enhver form for formynderi.« Demed er også ledelsen af afgørende betydning. Men alt dette får vi jo lejlighed til at drøfte nærmere, når der fremsættes forslag til en ny radiolov.

Når vi kommer til biblioteksvæsenet, hvor 40 pct. af borgerne har en kulturkontakt, er det jo kommunerne, der har ansvaret for at sikre en rimelig ledelse. Men der er grund til at nævne her i denne debat: det er vor opfattelse, at de folkevalgte repræsentanter i kommunale råd ikke i tilstrækkeligt omfang har forstået, hvilke magtpositioner bibliotekerne i virkeligheden er.

Jeg skal ikke komme ind på debatten om præmierede forfattere af børnebøger – der er vist sagt rigeligt om det i debatten her – men kun konstatere, at ministeren har valgt den mand, der var med til at præmiere, og så skal ministeren efter vor mening ikke blande sig mere i den sag. Vi er imod forsøg på at gøre ministeren til kontrolinstans. Det er sagt før, men det skal gentages her. Det forekommer mig, at hele udviklingen i den sag må have givet ministeren noget at tænke på og måske vil føre til større skønsomhed i fremtiden.

Ministeren understreger i sin redegørelse kvalitetskravet som afgørende inden for kul-